

Lectura poètica de Jordi Carbonell

Jordi Carbonell va publicar l'any 2007, a Edicions Proa, el volum de les seves poesies —que havia escrit des del 1950 fins al 2006— amb el nom d'*Hortènsia*, perquè estava dedicat a la seva estimada esposa, que ja havia mort, i amb un pròleg de Joaquim Molas titulat «Paraules d'introducció a mitja veu».

El volum està dividit en tres parts: la primera, «Hores properes», abasta poemes des del 1951 fins al 2005; la segona, «Hores llunyanes», que va del 1976 al 1998, inclou els poemes de Sardenya, i la tercera, «Hores de dol», va ser començada la nit del 4 al 5 de novembre de 2005 a partir de la mort d'Hortènsia.

Com diu Joaquim Molas al pròleg: «Hortènsia és una història d'amor, més exactament: la història d'un diàleg d'amor, secret i a una sola veu, però no d'un amor arravatat de joventut, ple de dubtes i certeses, sinó d'un amor interioritzat i massís de maduresa, més: de vellesa, quan la passió i el desig de la descoberta mútua dels cossos s'ha convertit en fusió viva del dia a dia i tem, com una condemna, la mort que pot destruir-lo. Els versos que inauguren el recull, datats el 1998, donen, ja, si no l'abast, el sentit del diàleg. O de la història».

A continuació teniu la mostra dels poemes que formaren part del recital que Josep Piera i Mariàngela Vilallonga oferírem en la sessió en memòria de Jordi Carbonell i que entrellaçarem a dues veus.

I. HORES PROPERES

Instant d'amor

Tants de plaers i tantes de sofrenes
ens han unit i ens han deixat records

de dol i goig. Ara ens sentim enduts
en suavíssims ventijols d'amor.

Que no es fongui la llum, i l'equilibri
del temps esmunyedís no s'esvaeixi
amb el seny de la mort. Duri l'encant,
duri la falsa, aparentment segura,
eternitat del goig, i la nit —blanca
o fosca, qui ho sabrà?— que no ens ofegui
de cop amb el mantell d'alè negríssim.
Aquest instant, que voldríem etern,
que duri almenys en el nostre vivent
i perduri en aquest vers estantís
com en un buf d'amor.

Barcelona, 1998

Alba des del tren

Freda, l'alba d'octubre sobre el mar
sense un llagut, gris d'aigua, mut de fressa,
quiet de vent. Jo deixo enrere el car
son dels infants. I encara Amor no cessa

de crear més amor en el feliç
pensar —lluny la llar tèbia— en el bes
tot just donat. Ah, el temps, si no fugís,
com el tren costa enllà! O almenys restés

el bell record —dins meu i dins el vers—
dels matins freds vora la mar,
quan cada núvol pren al ventall de l'alba els tons

rosats, i em plau tombar-me —dolços— vers
la llar tranquil·la, i l'Amor besada,
i els fills en la puresa de llurs sons!

El Masnou, 1955

Migdia d'estiu

Fullam del presseguer
tremolós a l'eixida,
taca verda i frescal
contra el foc de calç viva

de la paret al sol.
L'aire no hi és. Migdia.
Al bat del meu amor
s'escola, entre els dits, la vida.

El Masnou, 1980

Impressions del jardí

1

AMB DOLCESA
Ficus, oliu,
ufanoses fulles d'aspidistra;
de la finestra us guaito
amb l'Amor al costat
i amb dolcesa.

2

JARDÍ D'AMOR
Vermell de l'ibisc,
groc de la mimosa,
verd de les fulles del marquès:
us moveu al vent
del jardí del meu amor.

3

MARC VERD
Ceps esfullats,
heura verdíssima,
rere el boix i el xiprer,
la falguera i la iuca,
sou l'alegre marc de l'amor.

4

AROMA DE BOSC AL JARDÍ

El julivert i el timó,
la menta i l'alfàbrega,
aromes de bosc el jardí
i m'omplen el cor,
defallent d'amor dolça.

5

ESTIU

Taronger, llimoner,
margalló, palmes nanes, avet,
quin goig de tenir-vos
prop l'estimada,
com sempre, avui, en ple estiu.

6

HIVERN

Esflorades, fredes
hortènsies, gardènies,
camèlies d'hivern:
els records de tants generos
us fan un marc càlid.

Barcelona, 1992

Com la flor de l'orquídia

Com la flor de l'orquídia neix sola,
en ple hivern, entre el fullam dispers
i dura i dura, avellutada i bella,
el nostre amor s'obre camí pel món
i el seu dolor i la seva alba bondat,
ençà i enllà de la nostra vellesa
argentada i feliç, vessant de joia.

Barcelona, 29 de maig de 2004

Àvid

Dorms i observo les teves faccions
mentre les vetllo amb un amor ben pur:
no espero res d'aquest instant tranquil.
El teu cos arraulit sota els llençols
descansa de passats moments d'angoixa.
Ignoro els altres trànsits que t'esperen,
però, dorment o bé desperta, sempre
em trobaràs al teu costat, tan àvid
de més amor per tu, estimada Hortènsia.

Barcelona, setembre-octubre de 2005

II. HORES LLUNYANES

Cançó de platja

Aquest aire de la nit
ens acosta esgarrifances.
Per damunt la sorra ardent
tremola la fulla a l'arbre,
i tremola, a dalt, el vent
quan passa per cada branca.
El mar es belluga, el mar,
a la voreta de l'ànima,
tan ençà i enllà del vent,
tan ple de desesperança!
Ai, que no s'atura el mar,
ai, que no s'atura l'aigua,
ai, que no s'atura el vent,
ni para la fulla a l'arbre,
ni tampoc el pensament,
el meu pensament no para
sota l'arbre, dintre el vent,
prop la mar desesperada.

Càller, 1979

III. HORES DE DOL

Adéu però no adéu

Te n'has anat serena en el taüt
de fusta clara, tal com tu el volies.
Ulls verd oliva, que ha tancat el vel
desolador de la Desconeguda,
no em mirareu mai més, brillants, feliços.
Amor, dolor, espina clavada endins
de la meva carn vella, nua i tova.
Record de tu, velleta fràgil, pura,
crescuda ran del mar i de la sorra
i armada d'un somrís tenyit de llum
que escampava tot núvol de tenebra.
Te n'has anat i una cortina grisa
em separa de tu dintre la tomba:
record teu, font de plor i d'amarg somriure.

Barcelona, 4-5 de novembre de 2005

Record

Volto pel pis cridant-te el nom, Hortènsia.
El crit i el plor es barregen mentre et sento
dins meu amb tant d'amor sense destí:
el vent de mort s'ha endut tota la joia
i jo no tinc res més sinó el record
viu dintre meu, com un inútil bàlsam.

Barcelona, 2 de març de 2006

Enyorança al parc

Sec en el banc de fusta, sota el roure,
on havíem segut tantes vegades,
lassos d'amor, tu amb els cabells a lloure,
jo emboirinat de primavera, armades

d'alta felicitat les nostres vides.
Ara, tot sol, sense altra companyia
que el teu bastó estimat, sento que em crides
pels camps primaverals on jo sentia

les aromes del parc i on el record
de tu és ben viu. El vent glaçat de mort
que se't va endur no esborra l'esperança

de retrobar-te a l'altra riba, endut
avui en el dolor i la solitud,
amb el cor ple d'un desmai d'enyorança.

Parc de la Tamarita, 31 de març de 2006

MARIÀNGELA VILALLONGA
JOSEP PIERA
Secció Filològica